

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เลื่อนงทา

อำเภอเลื่อนงทา จังหวัดยโสธร

บ้านหวาย หมู่ที่ ๑๕ ตำบลสามัคคี อำเภอเลื่อนงทา จังหวัดยโสธร

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรอำเภอเลื่อนงทา จังหวัดยโสธร

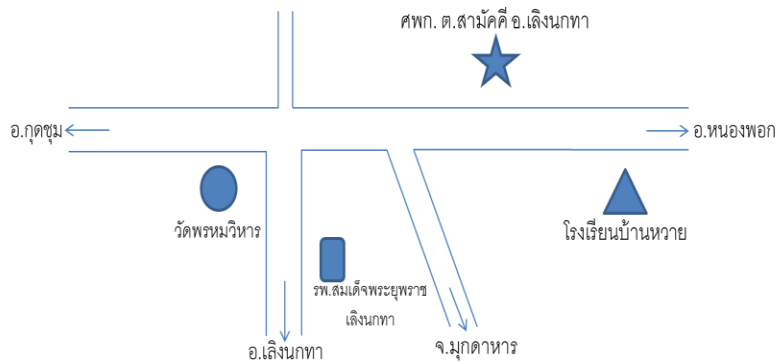

ประเด็นข้อมูลจุดเด่นของ ศพก. ดีเด่น

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลสามัคคี อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๑. ประวัติความเป็นมา

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอลำลูกกา ก่อตั้งเมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๕๙ เดิมเป็นที่ตั้งของศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านหวาย ตำบลสามัคคี อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตร สมัยนั้น นอกจากนี้นี้ยังเป็นแหล่งเพาะชำกล้าต้นไม้อของชุมชน โดยมีเกษตรกรเจ้าของแปลง คือ นายสำรอง อำพนพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๑ อายุ ๖๕ ปี ประกอบอาชีพการเกษตร นานกว่า ๔๕ ปี เช่น ทำนา ทำสวน เลี้ยงวัว เป็นต้น โดยพื้นที่ของศพก. ทั้งหมดมี ๑๗ ไร่ ด้านหน้าประมาณ ๓ ไร่ เป็นศูนย์เรียนรู้ ที่อยู่อาศัย เรือนเพาะชำ ปลูกผัก ปลูกไม้ผล เลี้ยงสัตว์ ปลูกอ้อยคั้นน้ำ บ่อน้ำ พื้นที่ที่เหลือเป็นพื้นที่ทำนา ซึ่งจะมีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวประมาณ ๖ ไร่ โดยจำหน่ายเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวประมาณ ๖ ไร่ โดยจำหน่ายเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ปีละประมาณ ๒ ตัน การดำเนินงานของ ศพก. จะมีคณะกรรมการระดับอำเภอเป็นผู้ขับเคลื่อน มีศูนย์เครือข่ายในแต่ละตำบล จำนวน ๑๒ ศูนย์ที่ช่วยในการดำเนินงานและขับเคลื่อน ศพก.

แผนผัง ศพก.

๒. ฐานการเรียนรู้ประจำ ศพก.

ศพก. เลื่อนกทา มีฐานการเรียนรู้ประจำศูนย์ จำนวน ๕ ฐานการเรียนรู้ซึ่งแต่ละฐานจะมีป้ายความรู้ติดไว้ให้เกษตรกรได้มาศึกษาหาความรู้

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การขยายพันธุ์พืช เป็นฐานเรียนรู้แรกจะตั้งอยู่บริเวณ เรือนเพาะชำ ด้านข้างศาลาเรียนรู้ ติดกับบ่อน้ำ ซึ่งฐานเรียนรู้จะเป็นเรื่องการขยายพันธุ์พืช เช่น การปักชำ การตอน การเสียบยอด การต่อกิ่ง เป็นต้นเกษตรกรสามารถเข้ามาดูได้ด้วยตนเองหรือต้องการให้เจ้าของแปลงสาธิตการขยายพันธุ์พืชก็สามารถติดต่อเกษตรกรเจ้าของแปลงได้ฐานการเรียนรู้ยังมีการสาธิตการเลี้ยงไส้เดือนและจำหน่ายต้นพันธุ์ผัก ไม้ดอกและไม้ผล ให้เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตข้าวอินทรีย์ เป็นฐานเรียนรู้ที่ ๒ ติดกับเรือนเพาะชำ จะเป็นการผลิตข้าวเมล็ดพันธุ์แบบอินทรีย์ ไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมีและสารป้องกันกำจัดวัชพืช วิธีการทำจะเป็นแบบนาดำ มีบ่อน้ำขนาดเล็กไว้เป็นแหล่งพักน้ำจากบ่อใหญ่ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน มีการตัดพันธุ์ปนทุกระยะ ป้องกันกำจัดวัชพืชโดยวิธีกล เก็บเกี่ยวและนวดข้าวด้วยมือ หลังจากเก็บเกี่ยวจะมีการไถกลบตอซังและหว่านเมล็ดปอเทืองเพื่อบำรุงดิน นอกจากนี้ยังมีการตัดใบข้าวเพื่อลดวัชพืชและเพิ่มผลผลิตอีกด้วย ซึ่งมีการปลูกข้าวมาแล้วประมาณ ๑๕ ปี สามารถทำรายได้ไม่น้อยกว่าปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นฐานการเรียนรู้ที่ทำเกษตรกรรมแบบผสมผสาน มีการปลูกพืชผัก ไม้ผลบนคันนา เช่น ฝรั่ง น้อยหน่า มะนาว มะม่วง มัลเบอร์รี่ กล้วย เป็นต้น เลี้ยงหมูหลุมเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ มีการเลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อบริโภคและจำหน่าย ซึ่งจะมีความหลากหลายของกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกัน ลดการรายจ่าย สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การปรับปรุงดิน เป็นฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับการปรับปรุง การผลิตปุ๋ยหมักใช้เอง การผลิตน้ำหมัก ซึ่งจะมีคอกไว้สำหรับใส่ปุ๋ยคอกไว้หมัก มีถังน้ำหมัก ซึ่งจะนำมาใช้ในพื้นที่การเกษตรของ ศพก. ช่วยลดต้นทุนเรื่องปุ๋ย เพราะเกษตรกรสามารถผลิตเองได้ ฐานการเรียนรู้นี้เกษตรกรสามารถมาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ที่ฐานจะมีป้ายให้ความรู้ และมีตัวอย่างให้เกษตรกรเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ การเลี้ยงโคขุน ฐานการเรียนรู้นี้เป็นฐานเรียนรู้เพิ่มเติม ซึ่งการเลี้ยงโคเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ สามารถเป็นรายได้เสริมให้เกษตรกรได้ โดยการเลี้ยงจะเป็นการขุนระยะสั้นไม่เกิน ๓ เดือน นอกจากรายได้จากการขายวัวแล้ว มูลวัวยังเป็นประโยชน์ต่อพืชในพื้นที่ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดต้นทุนเรื่องปุ๋ยได้อีก

๓. แปลงเรียนรู้

๔. การดำเนินงานของ ศพก.

จะมีการประชุมคณะกรรมการ ปีละ ๓-๔ ครั้ง เพื่อปรึกษาหารือแนวทางในการขับเคลื่อน ศพก. โดยจะเป็นการประชุมสัญจร เพื่อไปเยี่ยมเยียนเครือข่าย ศพก. ด้วย

๕. กิจกรรมอื่นๆ ใน ศพก.

๕.๑ การจัดงาน Field day ซึ่งจะจัดทุกปี ในช่วงเริ่มต้นฤดูกาลผลิต มีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การจัดอบรมของหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงเกษตร โดยใช้สถานที่ของ ศพก. เช่น กรมการข้าว สหกรณ์การเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน เป็นต้น

